

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 130/2020-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 2. apríla 2020 predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľa záujmového združenia [REDACTED], zastúpeného advokátom Mgr. Dušanom Zatkálíkom, Ľudovíta Fullu 9/A, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 2 Co 53/2017-506 z 25. októbra 2017 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť záujmového združenia [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] o d m i e t a ako oneskorene podanú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého rozhodnutia a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. januára 2019 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa záujmového združenia [REDACTED]

SLOVENSKO, Mliekarenská 10, Bratislava, IČO 00 168 637 (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 2 Co 53/2017-506 z 25. októbra 2017 (ďalej len „napadnutý rozsudok krajského súdu“).

2. Ústavná sťažnosť sťažovateľa je vedená pod sp. zn. Rvp 89/2019 a bola pôvodne pridelená sudcovi spravodajcovi, ktorému 16. februára 2019 uplynulo funkčné obdobie. Do 16. februára 2019 nebola ústavná sťažnosť sťažovateľa prerokovaná, preto bola v súlade s čl. X bodom 5 písm. c) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 v znení dodatku č. 1 schváleného 16. októbra 2019 prerozdelená náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov a pridelená 17. októbra 2019 sudcovi spravodajcovi Rastislavovi Kaššákovi a v zmysle čl. II bodov 3 a 5 Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2020 do 31. decembra 2020 bola predbežne prejednaná v prvom senáte ústavného súdu v zložení Jana Baricová (predsedníčka senátu) a sudcovia Rastislav Kaššák a Miloš Maďar.

3. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že napadnutý rozsudok krajského súdu bol vydaný v konaní, v ktorom vystupoval sťažovateľ ako žalovaný proti žalobcovi, ktorý sa domáhal určenia, že výpoveď z pracovného pomeru daná mu zo strany sťažovateľa je neplatná, a tiež uloženia povinnosti sťažovateľovi zaplatiť žalobcovi náhradu mzdy. Ďalej sťažovateľ opísal priebeh súdneho sporu až do vydania napadnutého rozsudku krajského súdu, ktorým bol zmenený rozsudok Okresného súdu Bratislava II č. k. 8 C 25/2009-428 z 30. augusta 2016 tak, že výpoveď zo 14. novembra 2008 daná sťažovateľom žalobcovi bola určená ako neplatná a žalobu o náhradu mzdy vrátil na ďalšie konanie.

4. Sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti priamo vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu namietal jeho arbitrárnosť a svojvôľu krajského súdu pri jeho

vydaní. Arbitrárnosť odôvodnil tým, že krajský súd sa podľa názoru sťažovateľa z nepochopiteľných dôvodov odklonil od vlastného predchádzajúceho právneho názoru o rozhodujúcej právnej skutočnosti, čo sa týka otázky formálnosti pracovnej pozície a reálnej potreby vykonania práce. Podľa sťažovateľa krajský súd v napadnutom rozsudku krajského súdu ignoroval svoj právny názor o dôležitosti skutkového zistenia, či predmetná pracovná pozícia označená ako poradca II bola len formálnou. K tomu uviedol: *„Odvolací súd tak v prvotnom rozhodnutí jasne a zrozumiteľne vyložil svoj právny názor na predmet konania a za týmto účelom nasmeroval k doplneniu dokazovania súd prvej inštancie k rozhodujúcej skutočnosti, kde prevedeným dokazovaním pred súdom prvej inštancie sa nijako nezmenili skutkové okolnosti, ktoré určovali obsah prvotného právneho názoru odvolacieho súdu, pretože sťažovateľ... objasnil organizačnú zmenu u žalovaného zrealizovanú dňa 25.02.2009, ktorou došlo k zrušeniu pracovnej pozície poradca II, preto odvolací súd... o tejto skutočnosti vedomosť mal, no nepovažoval to logicky za nijako rozhodujúcu skutočnosť pre vec samu, no v napádanom rozhodnutí na tomto skutkovom základe vychádzajúc z organizačnej zmeny u žalovaného zrealizovanej dňa 25.02.2009 vystaval záver o účelovosti tvrdenia žalobcu k formálnosti pracovného miesta poradca II, čo signalizuje arbitrárnosť v postupe a rozhodovaní odvolacieho súdu, pretože týmto fakticky odvolací súd odignoroval svoj právny názor o rozhodujúcej právnej skutočnosti...“* Zároveň k tejto časti dodal, že opodstatneným dôvodom odlišného právneho názoru môže byť ovplyvnenie praxe nižších súdov judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) alebo ústavného súdu, avšak uvedené krajský súd nesignalizoval a neuviedol ani inú skutočnosť, v ktorej spočíva jeho odklon.

5. V ďalšej časti ústavnej sťažnosti sťažovateľ namietal, že krajský súd v napadnutom rozsudku krajského súdu nedostatočne vyhodnotil dôkazy a tiež nedostatočne odôvodnil ich vyhodnotenie, a to vzhľadom na to, že podľa tvrdenia sťažovateľa vôbec neboli zohľadnené výpovede svedkov a boli zo strany krajského súdu vyhlásené za účelové.

6. Napokon sťažovateľ namietal aj absolútnu absenciu vysporiadania sa krajského súdu s tou skutočnosťou, že pozícia označená ako poradca II bola len formálnou funkciou,

a preto nemohla byť reálnou ponukovou povinnosťou, ako aj absenciu vysporiadania sa krajského súdu v napadnutom rozsudku krajského súdu s výkladom pojmu uvoľnená funkcia, ktorú v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu uviedol krajský súd, k čomu sťažovateľ dodal: „... funkcia podpredsedu po zmenách stanov účinných od 30.10.2008 sa stala funkciou štatutárneho orgánu, t. j. bez pracovnej zmluvy a tak je pochopiteľné, že sa žalobca stal pre sťažovateľa nadbytočným, nakoľko dovtedy pracoval ako zamestnanec sťažovateľa.“ K tomu dodal, že práve v stanovách je pod slovným spojením uvoľnená funkcia vyjadrená už uvedená funkcia štatutárneho orgánu, pričom krajský súd si pojem uvoľnená funkcia vyložil svojvoľne, a tak dospel k nesprávnemu právnenému záveru. Na záver uviedol, že právne posúdenie veci bolo zo strany krajského súdu nesprávne, a to z dôvodu: „... nebolo pre vec samu podstatné riešiť... či ponukové pracovné miesto poradca II bolo zrušené žalovaným, nie súčasne v rámci iných skorších organizačných zmien... s pracovným miestom žalobcu, de facto pred časom dania výpovede žalobcovi alebo až počas vedenia sporu strán, ale podstatným pre vec samú bolo preukázať reálnu existenciu/neexistenciu voľného pracovného miesta, ktoré bolo/nebolo k dispozícii v čase doručenia výpovede.“

7. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí veci na ďalšie konanie vo veci samej nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, uznesením (pozn. správne rozsudkom) Krajského súdu Bratislava č. k. 2 Co 53/2017-506 zo dňa 25.10.2017 porušené boli.

2. Uznesenie (správne má byť rozsudok, pozn.) Krajského súdu Bratislava č. k. 2 Co 53/2017-506 zo dňa 25.10.2017, sa zrušuje a vec sa vracia Krajskému súdu Bratislava na ďalšie konanie.

3. Porušovateľ je povinný zaplatiť sťažovateľovi náhradu trov konania vo výške 415,51 € do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia na účet právneho zástupcu sťažovateľa.“

II.

Právomoc ústavného súdu a ústavnoprávne východiská

8. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

9. V zmysle čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

10. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v čl. I § 1 až § 13 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251. V zmysle § 246 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde sa tento zákon použije aj na konania začaté do 28. februára 2019, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali do 28. februára 2019, zostávajú zachované.

11. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

12. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,

- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

13. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

14. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený...

III.

Posúdenie veci ústavným súdom

15. Ústavný súd za podstatu tejto ústavnej sťažnosti považoval namietané porušenie sťažovateľovho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu. K porušeniu ním označených práv malo dôjsť v dôsledku:

- jeho arbitrárnosti a svojvôli krajského súdu pri jeho vydaní,
- nedostatočného vyhodnotenia dôkazov a tiež nedostatočného odôvodnenia ich vyhodnotenia vzhľadom na skutočnosť, že vôbec nemali byť zohľadnené výpovede svedkov a zo strany krajského súdu mali byť vyhlásené za účelové,
- absolútnej absencie vysporiadania sa krajského súdu s tým, že pozícia označená ako poradca II bola len formálnou funkciou, a preto nemohla byť reálnou ponukovou

povinnosťou, ako aj absenciu vysporiadania sa krajského súdu s výkladom pojmu uvoľnená funkcia.

16. Z ústavnej sťažnosti, ako aj pripojených príloh vyplýva, že napadnutý rozsudok krajského súdu nadobudol právoplatnosť 14. decembra 2017. Proti nemu síce bolo podané dovolanie, avšak až po uplynutí zákonom stanovenej lehoty na jeho podanie, a preto bolo zo strany najvyššieho súdu jeho uznesením pod sp. zn. 6 Cdo 116/2018 z 31. októbra 2018 podľa § 447 písm. a) Civilného sporového poriadku odmietnuté ako oneskorene podané. Sťažovateľ zachovanie lehoty na podanie ústavnej sťažnosti v predmetnej veci smerujúcej proti napadnutému rozsudku krajského súdu odvíja práve od právoplatnosti už uvedeného uznesenia najvyššieho súdu, teda od 21. novembra 2018.

17. Podľa § 124 zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Ak rozhodnutie nadobúda právoplatnosť vyhlásením alebo oznámením a ak sa podľa osobitných predpisov zároveň doručuje jeho písomné vyhotovenie, začína lehota plynúť dňom doručenia tohto písomného vyhotovenia sťažovateľovi; ak sa rozhodnutie doručuje len jeho zástupcovi, začína lehota plynúť dňom doručenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia tomuto zástupcovi. Ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.

18. Princíp zachovania lehoty po podaní dovolania aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ako aj zákonná úprava počítajúca plynutie lehoty dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku však v každom prípade predpokladajú riadne využitie mimoriadneho opravného prostriedku... (III. ÚS 131/2019).

19. O riadnom využití mimoriadneho opravného prostriedku však nemožno hovoriť v prípade, ak je podaný neoprávnenou osobou, je podaný po lehote, je podaný bez povinného právneho zastúpenia advokátom, prípadne ak je podaný proti rozhodnutiu, proti ktorému právna úprava možnosť podať mimoriadny opravný prostriedok nepripúšťa. V opačnom prípade by totiž bola pripustená možnosť špekulatívneho predlžovania lehoty na podanie ústavnej sťažnosti (IV. ÚS 151/2019, m. m. II. ÚS 91/2019).

20. Ako vyplýva z už uvedeného v bode 16 tohto rozhodnutia, v prípade sťažovateľa došlo k uplatneniu mimoriadneho opravného prostriedku – podaniu dovolania na najvyššom súde proti napadnutému rozsudku krajského súdu po zákonom stanovenej lehote, a z uvedeného dôvodu preto nie je možné v jeho prípade hovoriť o riadnom využití mimoriadneho opravného prostriedku a vzhľadom na to ani o zachovaní lehoty na podanie ústavnej sťažnosti.

21. Jednou z obligatórnych podmienok prijatia ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote stanovenej v § 124 zákona o ústavnom súde. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde), pričom zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť. Z uvedeného je zrejmé, že ústavnú sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv a slobôd (I. ÚS 474/2019).

22. Ústavná sťažnosť sťažovateľa bola ústavnému súde doručená 16. januára 2019, teda vzhľadom aj na už uvedené zjavne po uplynutí zákonom stanovenej dvojmesačnej lehoty na jej podanie.

23. S poukazom na už uvedené skutočnosti preto ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde ako oneskorene podanú.

24. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v jej petite.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. apríla 2020

Jana Baricová
predsedníčka senátu